

ОБЩИНА ДРЯНОВО

ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
ДРЯНОВО

1-

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ОТ ТРИФОН РУЕНОВ ПАНЧЕВ – КМЕТ НА ОБЩИНА ДРЯНОВО

ОТНОСНО: Приемане на Мониторингов доклад за изпълнение на Общински план за действие на Община Дряново в изпълнение на Националната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите за 2023 г.

Уважаеми общински съветници,

Планът за действие на община Дряново в изпълнение на Националната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите, включва дейностите в изпълнение на интеграционната политика, насочена към българските граждани от ромски произход и други уязвими групи, живеещи в сходна ситуация.

Обхваща 6 приоритетни области на интеграционната политика: образование, здравеопазване, жилищни условия, заетост, върховенство на закона и недискриминация, култура и медии.

През 2023 г. изпълнението му бе насочено към:

- Подобряване качеството на живот на целевите групи, нуждаещи се от социална подкрепа;
- Подобряване адаптацията на децата и учениците от етнически малцинства в детската градина и училищата;
- Повишаване на здравната култура, значимостта и ценността на образованието и равен достъп до здравни, социални услуги и заетост
- Активизиране на гражданското общество за толерантност, съпричастност и социалност към хората в неравностойно положение.

За успешното изпълнение на заложените дейности в Общинския план от съществено значение бе сътрудничеството на всички пряко ангажирани институции на местно ниво с представители на неправителствени организации и на ромската общност.

Активното включване на ромите в цялостния процес на изпълнение, наблюдение и оценка е гаранция за успешната реализация на политиките, залегнали в Плана.

Мониторинговият доклад е приет на заседание на Обществения съвет за интеграция на малцинствата /Протокол № 1/16.01.2024 г./.

Във връзка с гореизложеното, предлагам на ОбС – Дряново да вземе следното

РЕШЕНИЕ:

На основание чл.21,ал.1, т.23 от ЗМСМА

1. Приема Мониторингов доклад за изпълнение на Общински план за действие на Община Дряново в изпълнение на Националната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите за 2023 г.

С уважение

ТРИФОН ПАВЧЕВ
Кмет на община Дряново

ОБЩИНА ДРЯНОВО

МОНИТОРИНГОВ ДОКЛАД

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА ДРЯНОВО В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАВЕНСТВО, ПРИБОЩАВАНЕ И УЧАСТИЕ НА РОМИТЕ ЗА 2023 г.

Планът за действие на община Дряново в изпълнение на Националната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите, приет с Решение № 773/30.03.2023 г., включва дейностите в изпълнение на интеграционната политика, насочена към българските граждани от ромски произход и други уязвими групи, живеещи в сходна ситуация.

През 2023 г. изпълнението му бе насочено към:

- Подобряване качеството на живот на целевите групи, нуждаещи се от социална подкрепа;
- Подобряване адаптацията на децата и учениците от етнически малцинства в детската градина и училищата;
- Повишаване на здравната култура, значимостта и ценността на образованието и равен достъп до здравни, социални услуги и заетост
- Активизиране на гражданското общество за толерантност, съпричастност и социалност към хората в неравностойно положение.

Реализирането на общинската политика за интегриране на етническите малцинства е непрекъснат процес, инструмент за хармонизиране на местните инициативи с държавните изисквания, възможностите на местната власт и потребностите на жителите на общината.

В изпълнението на плана за интегриране на ромите участваха:

- Община Дряново
- Дирекция „Социално подпомагане“
- Дирекция „Бюро по труда“
- Учебни заведения и детска градина
- Членове на Обществен съвет за интеграция на малцинствата
- Членове на МКБППМН

През 2023 г. дейностите бяха насочени в следните приоритетни области:

- 1. Образование**
- 2. Здравеопазване**
- 3. Жилищни условия**
- 4. Заетост**
- 5. Върховенство на закона и недискриминация.**
- 6. Култура и медии**

1. Образование:

Образователната структура на територията на община Дряново се състои от 2 общински училища и 1 детска градина.

СУ „Максим Райкович“ работи по изпълнение на Общинския план за действие на Община Дряново в изпълнение на Националната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите (2023-2024), както и в изпълнение на Стратегията на област Габрово за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030), чиято стратегическа цел е създаване на условия за равнопоставеност, приобщаване и участие на ромите, чрез осигуряване на достъп до права, стоки и услуги, участие във всички сфери на обществения живот при спазване принципите на върховенство на закона и недискриминация.

Дейностите, които СУ „Максим Райкович“ реализира са ориентирани към осигуряване на приобщаващо образование на учениците от малцинствата.

За учебната 2022/2023 г. е изготвен план за образователна интеграция на учениците от етническите малцинства. Реализираните дейности са съобразени с целите и задачите на плана. Заложените дейности включват:

- Запознаване на педагогическия и непедагогическия персонал с нормативната уредба, регламентираща правата на етническите малцинства и държавната политика за интеграцията им в обществото;
- Осъществяване на пълен обхват и задържане на учениците, подлежащи на задължително обучение;
- Идентифициране на необхванатите ученици и учениците в риск, прилагане на педагогически, психологически и административни мерки за тяхното обхващане в училище;
- Осигуряване на възможностите на отпадналите или изоставащите ученици да продължат образованието в други форми на обучение;
- Проучване потребностите и интересите на учениците и включването им в извънкласни дейности;

Intertek

- Обхващане на учениците в ЦДО, осигуряване на допълнително обучение за учениците с образователни дефицити чрез разработването на план за обща подкрепа;
- Утвърждаване на интеркултурно образование в обучението, като средство за взаимно опознаване между учениците от различни социално-културни и етнически общности;
- Пълноценно осмисляне на свободното време на учениците чрез участие в дейностите на класа и приобщаването им към малката общност;
- Планиране и провеждане на дейности по професионално ориентиране на учениците от етническите малцинства.

Резултатите от изпълнението на дейностите са както следва: Предоставена е възможност за обедно хранене и безплатни закуски за учениците от начален етап. Осъществен е контрол върху дисциплината и редовното присъствие в учебните часове. Реализирани са срещи с родителите на учениците, които не присъстват редовно на училище и нарушават дисциплината по време на часовете. Осигурени са безплатни учебници на учениците. Учениците от етническите малцинства са включени в целодневната организация на учебния ден. Извършени са консултации с учениците от етническите малцинства по кариерно ориентиране. Подобрени са уменията и квалификацията на специалистите за работа в мултикултурна среда. В часовете на класа и в заниманията по интереси са организирани тържества с запазване на културната идентичност на етносите.

По време на заниманията по интереси са организирани спортни занимания, в които са включени учениците от етническите малцинства.

Повишено е образователното равнище на децата от етническите малцинства - успешно представяне в състезания, олимпиади, национално външно оценяване. Осигурява се допълнително обучение по български език на децата и учениците, за които българския език не е майчин и срещат затруднения при усвояването на учебния материал. В часовете за занимания по интереси в ЦДО се провеждат занятия, допринасящи за запазване и развиване на етнокултурната идентичност на ромските деца.

В началото на учебната година училищният психолог извършва диагностика на училищната готовност на учениците от първи клас. От извършената диагностика се идентифицират ученици с дефицити и с тях се работи допълнително чрез консултации.

През месец декември 2022 г. се реализира Коледна работилничка, в която взеха участие ученици от ромския етнос. За изработените картички и сувенири,

Intertek

средствата от продажбата им ще постъпят за благотворителност. Деца от ромския етнос взеха участие в конкурс за коледна картичка, есе, обявен от училището.

Учениците бяха включени в работилница за сурвакници, която се организира през декември 2022 г. Изработените сурвакници бяха изложени на коледния базар, организиран от училището. Средствата постъпиха за благотворителност.

Чрез прилагане на Механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище, утвърден със Заповед № РД 09-611/18.05.2012 г. на Министъра на образованието в училището се реализират дейности за ненасилие, навременното идентифициране и разрешаване на възникнали проблеми; своевременно намеса при поведение, изискващо намеса. В училището е изградено положителна училищна среда, позитивни и конструктивни взаимоотношения и комуникация между ученици, учители и родители. През месец февруари 2023 г. се отбеляза световния ден за борба с тормоза. В инициативата се включиха ученици от етносите.

По време на учебната година са организирани екскурзии с образователна цел до Етнографски музей „Етъра“ - Габрово, с. Боженци, Дом на хумора и сатирата - гр. Габрово.

През м. юни 2023 г. в училището бе проведена „Академия за родители“ на тема: „Как да разговарям с детето си, за да изградя положителна връзка с него“.

Инициативата е част от заложените дейности в Общинския план за действие на Община Дряново в изпълнение на Националната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите (2023-2024).

В срещата взеха участие членове на Обществения съвет за интеграция при Община Дряново, здравен медиатор и председател на Сдружение „Регионално развитие и интеграция на малцинствата“ гр. Дряново.

Целта на срещата бе да се докаже, че макар и трудно, е възможно утвърждаването на „Училище за родители“ като ефективен модел за партньорство.

Привличането на родителите в помощ на учителите е и един от приоритетите, залегнали в Общинския план за интегриране на ромите.

Моделът „Училище за родители“ ще допринесе за развитие на много социални умения и утвърждаването на добра партньорска комуникация с родителите.

Желанието на организаторите - Община Дряново и СУ „Максим Райкович“ беше да се подобри дейността на този модел на партниране.

Психологът на училището - Людмила Великова представи презентация. Родителите, бяха запознати с различни казуси и методи, които ще им помогнат при отглеждането и възпитанието на децата им.

На финала на срещата, присъстващите родители получиха като подарък книги с тематична насоченост, осигурени от Община Дряново.

Intertek

С ученици от етнически малцинства, които ползват допълнителна подкрепа в училище бе предоставена възможност за работа с ресурсен учител, психолог и логопед от РЦППО – гр. Габрово.

Учениците от етническите малцинства участваха активно в Ученическия съвет към СУ „Максим Райкович“. Взеха участие и в реализирането на благотворителни базари, кампании насочени към превенция, подпомагане на дейността на училището.

Добрата съвместна работа, обмяната на информация, партньорството с отдел „Закрила на детето“ с Общинска комисия на МКБППМН, Детска педагогическа стая, Дирекция „Социално подпомагане,“ Училищното настоятелство, родителските активи на паралелките и неправителствените организации, предоставящи социални услуги за деца, оказва своето положително въздействие и допринася за приобщаване на родителите и ангажирането им с проблемите на техните деца.

И в ПГИТ „Рачо Стоянов“ през учебната 2022/2023 година дейностите, включени в училищния план за интеграция на малцинствата, бяха свързани с предоставянето на равен достъп до качествено образование, повишаване на грамотността на учениците от различните етноси и активното им включване в извънкласни дейности. Приоритетите сред педагогическата колегия на гимназията бяха насочени към осигуряване на приобщаващо образование на ученици от малцинствата, включването им в разнообразни извънучилищни дейности, свързани с техните интереси и желания.

Съгласно Наредбата за приобщаващото образование в ПГИТ „Рачо Стоянов“ бяха сформирани 3 групи за занимания по интереси. Бяха проучени чрез индивидуални разговори интересите, проблемите и вижданията на отделните ученици. Реализирани се следните дейности:

1. Извършване на индивидуални консултации с изоставащите и застрашени от отпадане деца от етническите малцинства с оглед предотвратяване на отпадането им от училище и подобряване на постиженията им в учебния процес.

2. Работа с добрите ученици от етническите малцинства с оглед участието им в различни конкурси, състезания и представителни изяви, с цел повишаване на мотивите им за изява, учене и интелектуално развитие.

3. Включване на учениците в извънучилищни дейности-спортни занимания, клубове и проекти на гимназията.

4. Включването на деца от различни етноси в спортни турнири, организирани в училище.

Intertek

5. Проведени беседи от класните ръководители с участието на ученици от различни етноси за отбелязване на различни празници и обичаи.
6. Отбелязване на Световния ден на езиците в училище.
7. Привличане на родители на децата от различни етноси в обсъждане на важни за училището дейности.
8. Класните ръководители провеждаха непрекъснати срещи и разговори с ученици и техните родители, допускащи по-голям брой отсъствия.
9. В час на класа са обсъдени темите "Толерантността, част от нравствената култура на човека", "Не на агресията, насилието и тормоза", "Заедно можем повече", проведени са тренинги и дискусии.
10. С помощта на класните ръководители се работи за изграждане на добър социално-психологически климат в класовете и училище, с оглед превръщането на учебната среда в желано и приятно място за учениците от различните етноси.
11. Работено е за преодоляване на културните бариери в общуването и преодоляването на всякакви форми на дискриминационни нагласи у учениците.
12. Закупувани са учебници по общообразователните и професионални предмети на всички ученици за осигуряване на максимално добри условия за учебен процес
13. Училището подпомага и социално-слаби ученици от малцинствата с еднократни парични средства и има политика за привличане и задържане на учениците от ромски произход.
14. Включване на ученици от ромски произход в групите по интереси „Волейбол“ и „Икофен“ и „Кетъринг“.
15. Включване на ученици в НП „Отново заедно“ през месец август.
16. Участие на ученици в НП „Равен достъп“ за електронно обучение и предоставяне на технически средства за това.
17. Организиране на екскурзия с учебна цел и обмяна на добри практики с ПГЛПИ „Атанас Буров“ – Горна Оряховица.
18. Отбелязване на Великденските празници в училище.
19. Непрекъснато се работи за преодоляването на културните бариери в общуването и на всякакви форми на дискриминационни нагласи у учениците.

Стъпвайки на очертаните приоритети, общи и специфични проблеми в Общинския план за действие на Община Дряново в изпълнение на Националната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите, през учебната 2022/2023 г. педагогическият колектив на ДГ „Детелина“ си постави за цел да осъществи пълноценна интеграция на ромските деца и стимулира възможностите за равен

Intertek

6

ISO 9001:2015
QMS 070716
ISO 45001:2018
0104170

5370 Дряново, ул. Бачо Киро 19
тел: 0676/72962, факс: 0676/74303
e-mail: dryanovo@dryanovo.bg
www.dryanovo.bg

достъп до образование чрез: създаване условия за успешна социализация на децата от етническите малцинства и мотивиране на родителите и децата – роми, за активно участие в учебно-възпитателния процес, съхраняване и развитие на културната идентичност на децата, превръщане на културното многообразие в източник и фактор за взаимно опознаване и духовно развитие, създаване на атмосфера на уважение, толерантност и разбирателство.

Реализираните дейности за постигане на поставените цели и задачи се състояха в следното:

1. Повишаване качеството на образование на децата от етническите малцинства

1.1. Работата започна още с обхвата на ромските деца, подлежащи на задължително обучение. Всички ромски деца, които са на територията на общината са обхванати на 100%. Голяма част от тях до момента не са посещавали детско заведение, което създава и проблеми в работата през учебната година. На първо място – трудната адаптация на децата към детската градина и детския колектив, на второ място – езиковата бариера, която е причина цяло полугодие да се работи най-вече върху овладяване на български език и изграждане на редица навици и умения. Използвайки родители на деца, посещаващи детската градина, учителките се стремяха да запознаят голяма част и от родителите на другите деца от ромската общност с необходимостта и ползата от посещаване на детското заведение. Определено това даде своите резултати. Вече в детската градина са обхванати все повече ромски деца още от 3 годишна възраст, което предполага през годините да се овладее българския език, да се придобият необходимите умения и навици, което ще гарантира по-резултатна работа в подготвителната група и по-добра готовност на тези деца за училище.

1.2. Значителни резултати по овладяване на българския език показаха 50% от децата, което се дължи на реализирането на Проект *„Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“* на МОН. За целта бяха сформирани 2 групи по 8 деца. Чрез индивидуални разговори с родителите на децата от етническите малцинства, успяха да ги приобщят към учебно-възпитателния процес, мотивираха ги за ежедневно посещение на децата им в детското заведение.

1.3. С цел приобщаване на родителите към дейността на детската градина и уеднаквяване изискванията към децата, във всички групи бяха изработени Правила на групата, които бяха свързани най-вече с изграждане на умения и навици у децата, свързани с възпитателната работа и преодоляване на езиковата бариера.

Intertek

1.4. С участието в Проект „Подкрепа за приобщаващо образование“ на МОН към детската градина вече е назначен психолог. Чрез индивидуална и групова работа с децата и родителите се работи в посока на подпомагане на личностното развитие на всяко дете.

2. Обучение в дух на толерантност и недискриминация в детската градина, чрез съхраняване и развиване на културната идентичност на децата от ромски произход

2.1. През цялата година бяха провеждани празници с децата и техните родители, където децата от етническите малцинства заемаха основни роли, бяха главни действащи лица.

2.2. През учебната година се проведеха тематични родителски срещи с участието на психолог, по тематика свързана с толерантността и превенция на агресивното поведение у децата, както и на тема „Правата на детето“.

2.3. Организирани изложби на детски рисунки „Аз, ти, ние - заедно“ и „Моето семейство“.

2.4. Празнуване на Пролетните празници – Лазаровден, Цветница, Великден и Коледните и новогодишни празници, чрез организирани творчески работилници съвместно с родители.

2.5. От изключителна важност бе отбелязването на Световния ден на толерантността (16.11.). Децата от ДГ „Детелина“ отправиха призив към всички – да бъдем добри, толерантни и оказващи помощ и подкрепа на нуждаещите се не само на този ден, а ежедневно, всеки ден от годината. Нашите деца поставиха на клоните на Дървото на толерантността много добрини, които биха направили света по-добро място. По случай Световния ден на толерантността бе организирана изложба на тема „Различни сме, но си приличаме“.

През месец януари (09-13.01.) се проведеха тренинги с децата във всяка група на тема „Да дружим весело“. Основната цел на тренинга се изразяваше в съдействие за овладяването от децата на умения за ефективно общуване в аспекта на ефективната вербална и невербална комуникация, използването на позитивни изрази при общуване, насочено взаимодействие със събеседника, поддържане на нормални взаимоотношения и взаимодействия. Чрез проведените ролеви и дидактични игри, децата усвоиха техники на ефективна междуличностна комуникация, придобиха умения за ефективно разчитане и ползване на невербалната комуникация, както и възможности за изразяване и общуване помежду си, за асертивно отстояване на позиция.

Intertek

2.6. В четвърта група „Слънчице“ се проведе празник „Обичам България“ , на който децата демонстрираха пред своите родители и гости завидни знания за България и изразиха гордостта си, че са българи.

2.7 През м. септември бе организирана екскурзия с учебна цел до гр. Павликени, където децата посетиха зоологическата градина. Участието на децата от различни етноси в екскурзията, съвместни игри и много емоции допринесе за изграждане на толерантно поведение, другарски взаимоотношения и приятелства между децата.

3.Приобщаване на родителите роми към образователния процес и засилване на участието им в училищния живот

В родителските активи на групите, в които се обучават деца от ромски произход са включени родители-роми – общо 3 човека.

В последната година се наблюдава все по-засилен интерес от страна на родителите към живота в детската градина. С огромно желание се включват в подготовката и провеждането на съвместни дейности – празници, екскурзии, посещения до паметници на културата в града и т.н.

Считаме, че е намерен верния път за съвместна работа и изграждане на толерантни отношения, съпричастност и отговорност в реализиране на дейността на детската градина.

Приоритет “Здравеопазване”

С цел подобряване достъпа до здравни грижи и профилактиката за деца, повишаване на здравните знания и информираността на ромското население, в ДГ „Детелина“, база „Иглика“ бе проведена беседа за значението на имунизациите.

Родителите бяха запознати с имунизационен календар за децата до 7 г., както и възможните реакции след поставянето на ваксина.

МКБППМН реализира различни дейности по превенция на употребата и разпространението на наркотични вещества:

- работа в училищата – раздадени информационни материали, проведени беседи в час на класа по теми, свързани с превенцията и употребата на наркотици;
- отбелязване на 31 май – световен ден за борба срещу тютюнопушенето – беседи в час на класа, раздадени брошури

В началото на учебната година медицинските лица в училищата, с помощта на класните ръководители издирват децата без личен лекар и мотивират родителите им за необходимостта от регистрирането им.

Intertek

В община Дряново има назначен „Здравен медиатор“, който извършва следните дейности:

- подпомагане на процеса на достъп до услуги в сферата на здравеопазването за хора, нуждаещи се от здравна помощ;
- помага (придружава, информира, разяснява) при контактите между ОПЛ и/или други медицински специалисти и пациента;
- извършва патронаж на рискови семейства, бременни и млади майки;
- здравно образование и профилактика;
- работи съвместно с РЗИ и съдейства при изпълнение на програмите им.

Приоритет „Жилищни условия“

Жилищните условия и инфраструктурата на терените, обитавани от ромите в община Дряново са в задоволително състояние. Ж.к. „Изгрев“ има изградени електропреносни мрежи, водопровод и канализация.

През 2023 г. в Общинска администрация са постъпили 4 молби за картотекиране на лица с жилищни нужди. Съгласно чл. 6, ал.1 и чл. 8 от Наредба за условията и реда за установяване на жилищни нужди и за настаняване под наем в общински жилища, в общинско жилище през изтеклата година не са настанявани нови лица и семейства.

През месец октомври 2020 г. с Решение № 224 на Общински съвет - Дряново бе актуализиран списъка на общинските жилища за настаняване под наем, ведомствени и резервни.

Общината има изготвена кадастрална карта за гр. Дряново.

Приоритет „Заетост“

Съвместните действия на Община Дряново и Дирекция „Бюро по труда“ бяха насочени към осигуряване на достъп на ромите до пазара на труда и включването им в различни инициативи за самостоятелна заетост.

За периода 2023 г. са реализирани:

Проекти по оперативна програма РЧР:

- Проект „Грижа в дома“ са разкрити 17 работни места, назначен 1 ром.
- Механизъм „Лична помощ“, за предоставяне на услугата „Личен асистент“ - Личен асистент – 89 работни места – назначени 9 роми.
- Асистентска подкрепа - 20 работни места - назначен 1 ром
- Сезонен работник – 10 работни места – назначени 9 роми.

Intertek

По всички изброени програми и проекти са назначени общо 136 работници, от които 20 роми. Или 14.7 % от разкритите по общински програми работни места са заети от ромско население и население от малцинствен произход.

За периода са разкрити работни места, съответно:

- По национална програма „Активиране на неактивни лица“ е разкрито 1 работно място на длъжност: Младши специалист, младежки медиатор
- По проект „Център за социална рехабилитация и интеграция“, са разкрити 9 работни места.

Приоритет “Върховенство на закона и недискриминация”

На територията на Община Дряново няма регистрирани междуетнически конфликти. В различните квартали се живее в дух на приятелство, взаимопомощ и толерантност. Броят на учениците от ромски произход, регистрирани с противообществени прояви и преминали през МКБППМН за 2023 г. е 8.

Реализираните инициативи от МКБППМН през 2023 г. бяха насочени към превенция в училищните общности за създаване на среда, която влияе за намаляване на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

През 2023 г. обществените възпитатели към МКБППМН работиха с 5 насочени подрастващи, извършители на противообществени прояви

За 2023 година са проведени следните спортни инициативи:

1. Великденски турнир по футбол – проведен през пролетта на 2023 г.
2. Турнир по тенис на корт за деца
3. Коледен футболен турнир

Приоритет “Култура и медии”

През 2023 г. читалищата в общината реализираха инициативи, свързани със съхраняване, развитие и популяризиране на специфичната етнокултура на ромите, като част от българската национална култура и създаване на условия за равен достъп на ромската общност до обществения и културен живот.

Бяха организирани летни работилници, тематични конкурси за изработване на картички, сувенири, рисунки, фотоконкурси и др.

Съвместно с учебните заведения се организираха различни културни и спортни инициативи, в които се включиха и учениците от етническите малцинства.

Intertek